

Кроме того, они инициируют духовное возрождение, а также практически участвуют в реализации идеи интеграции народов.

Важной функцией трансграничных туристских маршрутов является их интеграционная роль во взаимоотношениях районов и жителей еврорегионов. Они содействуют также распространению культурного и природного наследия. Участвуют в росте доходов жителей ТГР, в увеличении числа трудовых мест через развитие непроизводственной сферы. Такие маршруты служат улучшению доступности приграничных территорий, хозяйственному туристскому освоению и улучшению состояния транспортной инфраструктуры.

Источники и литература

1. Артёменко С. В. Трансграничные регионы: научные основы географического исследования : монография / С. В. Артёменко ; Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина. – Брест : БрГУ, 2012. – 145 с.

УДК 910:911.3:913

Г. В. Балабанов – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри країнознавства і туризму Національного авіаційного університету;

І. В. Гудименко – пошукач кафедри країнознавства і туризму Національного авіаційного університету (м. Київ)

Роль подорожей у системі ціннісних орієнтацій студентської молоді (на прикладі Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету)

*Роботу виконано на кафедрі
країнознавства і туризму НАУ (м. Київ)*

Розглянуто роль подорожей у системі ціннісних орієнтацій студентської молоді. На основі анкетного опитування студентів Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету виявлено особливості їхніх ціннісних орієнтацій, а також можливості студентства з позицій споживання туристичних послуг.

Ключові слова: подорож, соціологічне опитування, студент, туризм, туристичний маршрут.

Balabanov G. V., Gudymenko I. V. The Role of Travelling in the System of Value Orientations of Students (for Example Institute of International Relations in National Aviation University). The role of travelling in the system of value orientations of young people is reviewed. Features their value orientations and student possibility from the standpoint of consumption of tourist services are based on a questionnaire survey of students of the Institute of International relations in National Aviation University.

Key words: travelling, sociological survey, student, tourism, tourist route.

Студентська молодь є великою соціальною групою населення, яка впродовж 4–6 років здобуває фахові знання та уміння у поєднанні з формуванням ціннісних орієнтацій, набуттям життєвого досвіду, активним ознайомленням із природою,

історією й культурою України та інших країн світу. Це нове покоління, яке виросло за роки незалежності України. Життєві установки й ціннісні орієнтації студентства свідчать про глибину та темпи соціальних змін, що відбуваються в українському суспільстві. Властива студентській молоді просторова мобільність обумовлена участю у різноманітних академічних освітніх проектах, важливістю відпочинку, фізичного самовдосконалення, соціокультурного розвитку й духовного збагачення. Водночас обмежені матеріальні можливості більшості студентів є стримуючим чинником попиту на різноманітні подорожі, акцент попиту зміщується переважно в економ-сегмент, зростає роль самодіяльного туризму.

З метою оцінити роль подорожей у життєдіяльності молоді, можливості студентства з позицій споживання туристичних послуг було проведено спеціальне соціологічне опитування. Предмет дослідження полягав у виявленні думки студентів про спонукальні мотиви подорожей, зацікавленості у певних географічних напрямках подорожей і новому експериментальному форматі проведення практичної підготовки. Об'єктом дослідження був контингент студентів I–IV курсів Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету (НАУ). Генеральна сукупність становила 1100 осіб. Метод збору інформації – анкетування. Місце та час проведення – Київ, НАУ, 01–15 грудня 2014 р. Інструментарій – анкета. Опитування було анонімним і добровільним, усі дані використані тільки в узагальненому вигляді.

Для розрахунку обсягу вибірки за стандартною формулою похибку було взято на рівні 5 %; обсяг вибірки визначено у 310 осіб. Структура вибірки за спеціальностями й курсами студентів відтворювала структуру генеральної сукупності. Зупинимось докладніше на отриманих результатах (%).

1. *До якого типу людини Ви себе відносите?*
 - а) подорожувати подобається, проте є причини, що заважають – 59;
 - б) мандрівка для мене дуже важлива, це саме життя – 33;
 - в) домосід (виїзд із дому лише в крайніх випадках) – 4;
 - г) важко зорієнтуватися – 3;
 - д) власний варіант – 1.
2. *Якими зазвичай є головні цілі Вашої подорожі?*
 - а) відпочинок на природі, дозвілля та розваги – 36;
 - б) пізнання пам'яток історії та культури, традицій – 28;
 - в) гостьова мета (відвідування родичів, друзів і знайомих) – 13;
 - г) шопінг – 10;
 - д) спортивна мета – 4;
 - ж) лікування та оздоровлення – 3;
 - з) ділова мета – 3;
 - і) власний варіант – 2;
 - к) паломництво – 1.
3. *Вкажіть головні причини, які заважають Вам активніше подорожувати:*
 - а) обмежені фінансові можливості – 48;
 - б) дефіцит часу – 24;
 - в) я навчаюсь і працюю – 15;
 - г) мені ніщо не заважає – 7;
 - д) власний варіант – 3;
 - ж) побоювання за власну безпеку – 2;
 - з) обмеження за станом здоров'я – 1.
4. *Попереду традиційна перерва у навчальному процесі ІМВ НАУ 1–9 травня 2015 року. Куди Ви збираєтесь на травневі свята 2015 року:*
 - а) поїду з Києва додому, до батьків – 26;
 - б) не знаю, важко визначитись – 21;

- в) подорожуватиму регіонами України – 15;
- г) залишусь у Києві – 14;
- д) за кордон – 11;
- ж) на дачу – 7;
- з) власний варіант – 6.

5. Чи цікавить Вас новий формат проведення практики – колективна автобусна подорож фахового спрямування тривалістю 8–9 днів під керівництвом викладачів? Цей формат передбачає маршрутно-стаціонарний характер практики з відвідуванням унікальних пам'яток природи, історії та культури, дипломатичних установ, бізнес-структур та органів державного управління, зустрічі зі студентами й викладачами інших університетів, набуття нових знань і навичок організаційно-інформаційного характеру:

а) так, цікавить, якщо маршрут поєднує відвідування регіонів України та іноземних держав – 52;

б) так, цікавить за умови подорожі за кордон – 26;

в) так, цікавить за умови подорожі Україною – 13;

г) ні, такий формат виїзної практики мене не цікавить – 9.

6. Які регіони, міста та об'єкти в Україні Вас цікавлять і куди насамперед Ви б поїхали [відкрите питання, наведено перші 10 найпопулярніших відповідей, %]:

Львів та область – 31,9;

Одеса та область – 27,3;

Карпати – 10,3;

Чернівці – 8,7;

Кам'янець-Подільський – 6,1;

Закарпаття – 5,9;

Ужгород – 4,7;

Івано-Франківськ – 2,5;

Харків – 2,1;

Вінниця – 0,5.

7. Вкажіть країни, міста та об'єкти за кордоном, куди Ви бажаєте поїхати в першу чергу [відкрите питання, наведено перші 10 найпопулярніших відповідей, %]:

Італія – 24,8;

Сполучені Штати Америки – 15,3;

Франція – 14,7;

Німеччина – 11,8;

Іспанія – 10,5;

Велика Британія – 8,9;

Лондон – 5,3;

Париж – 3,6;

Польща – 3,1;

Японія – 2.

8. Який рівень витрат на виїзну практику тривалістю 8–9 днів (проїзд, проживання, харчування, екскурсії) Ви можете собі дозволити:

а) від 3 до 4 тис. грн. – 40;

б) від 4 до 5 тис. грн. – 24;

в) від 5 до 6 тис. грн. – 19;

г) від 6 до 7 тис. грн. – 11;

д) мої фінансові можливості не дозволяють брати участь у виїзній практиці – 6.

9. Чи цікавить Вас пропозиція взяти участь у виїзній практиці, маршрут якої проходить Україною (Київ – Вінниця - Кам'янець-Подільський – Хотин – Чернівці

– Заліщики і Дністровський каньон – Тернопіль – Почаїв – Острог – Житомир – Київ):

а) так – 63;

б) ні – 37.

10. Чи цікавить Вас пропозиція взяти участь у виїзній практиці, маршрут якої проходить Україною, Угорщиною, Австрією, Італією та Словенією (Київ – Будапешт – Відень – Грац – Клагенфурт – Венеція – Любляна – оз. Хевіз – Київ):

а) так – 83;

б) ні – 17.

11. Ваш вік:

а) 18–19 років – 37;

б) 20–21 рік – 32;

в) менше 18 років – 28;

г) 22–23 роки – 3;

д) 24–25 років – 0;

ж) 25 і більше – 0.

12. Ваша стать, %:

а) жіноча – 69;

б) чоловіча – 31.

13. Вкажіть тип населеного пункту, де Ви зареєстровані за паспортом, %:

а) столиця держави чи обласний центр – 74;

б) місто обласного підпорядкування – 13;

в) райцентр, місто районного підпорядкування – 8;

г) село – 3;

д) селище міського типу – 2.

14. Чи маєте Ви закордонний паспорт, %?

а) так – 68;

б) ні – 32.

Отже, результати опитування свідчать, що держава «за залізною завісою» дійсно залишилася позаду. Нове покоління високо цінує право на вільне пересування як одне з фундаментальних прав людини й бажає ним користуватися. За підсумками проведеного дослідження будуть розроблені нові навчальні програми практик і прийняті відповідні адміністративно-управлінські рішення.

УДК 338.48-44(1-87)(474.3)

Н. В. Чир – кандидат географічних наук,
доцент кафедри туризму ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»

Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму в Балтійському регіоні (на прикладі Латвії)

Роботу виконано на кафедрі туризму УжНУ

Розглянуто деякі аспекти розвитку міжнародного туризму в Латвії. Проаналізовано динаміку туристичних прибуттів у країну, географію в'їзного туризму, динаміку витрат іноземних туристів у розрізі окремих країн. Виділено види й форми туризму, які